

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy, soudkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudce JUDr. Ivo Pospíšila v právní věci žalobkyně: **Y. C. P.**, zastoupené JUDr. Marošem Matiaškem, LL. M., advokátem se sídlem Ovenecká 78/33, Praha 7, proti žalovanému: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy**, Kaplanova 2055/4, Praha 4, o žalobě proti rozhodnutí ze dne 17. 6. 2021, č. j. KRPA-154479-23/ČJ-2021-000022-ZSV, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 9. 7. 2021, č. j. 19 A 22/2021 - 47,

t a k t o :

- I. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 9. 7. 2021, č. j. 19 A 22/2021 - 47, **se ruší.**
- II. Rozhodnutí Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy ze dne 17. 6. 2021, č. j. KRPA-154479-23/ČJ-2021-000022-ZSV, **se ruší.**
- III. Žalobkyni se náhrada nákladů řízení o žalobě a kasační stížnosti **ne p ř i z n á v á .**
- IV. Odměna a náhrada hotových výdajů ustanoveného zástupce žalobkyně v řízení o kasační stížnosti JUDr. Maroše Matiaška, LL.M. **se u r č u j e** částkou 8.228 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

- I. Vymezení věci a řízení před správními orgány

[1] Podstatou této věci je otázka, zda nákaza virem lidské imunitní nedostatečnosti („HIV“) a proces změny pohlaví mohou vést k závěru o zranitelnosti osoby pro účely posouzení přiměřenosti zajištění cizince. Při rozhodování o zajištění totiž hraje zranitelnost osoby významnou roli v posouzení přiměřenosti zajištění oproti alternativám v podobě zvláštních opatření za účelem vycestování.

[2] Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy („žalovaný“) rozhodnutím ze dne 17. 6. 2021, č. j. KRPA-154479-23/ČJ-2021-000022-ZSV („rozhodnutí žalovaného“), uložilo žalobkyni zajištění na 90 dnů podle § 124 odst. 1 písm. e) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o doplnění některých zákonů („zákon o pobytu cizinců“).

[3] Z rozhodnutí žalovaného vyplývá, že dne 16. 6. 2021 v 2:45 hod. policejní hlídka při kontrole objektu CLUB Drake's v Praze na Smíchově vyzvala žalobkyni k prokázání totožnosti dle ustanovení § 63 odst. 2 písm. h) zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky („zákon o Policii ČR“). Žalobkyně k výzvě žádný platný doklad totožnosti nepředložila. Hlídce ale sdělila své jméno a to, že pochází z Kuby. Na základě informací zjištěných ze Schengenského informačního systému hlídka kontaktovala Odbor cizinecké policie Praha 4 – Chodov („OCP Praha 4 – Chodov“), který jí potvrdil, že se jedná o nežádoucí cizinku a že je HIV pozitivní. Žalobkyně mezitím vypověděla, že je v procesu změny pohlaví z mužského na ženské a cítí se být ženou. V 3:15 hod. byla zajištěna dle § 27 odst. 1 písm. d) zákona o Policii ČR, neboť policejní hlídce nepředložila žádný doklad totožnosti ani vízum. Na OCP Praha 4 – Chodov provedli osobní prohlídku žalobkyně. Našli u ní sypkou látku v množství 0,42 g, kterou žalobkyně označila za kokain. Tím se stala podezřelou z přestupku dle ustanovení § 39 odst. 2 písm. a) zákona č. 167/1998 Sb., o návykových látkách. Souhlasila s projednáním na místě ve formě pokuty ve výši 1.000 Kč.

[4] Ve stejný den zahájil žalovaný se žalobkyní řízení ve věci správního vyhoštění z ČR dle § 119 odst. 1 písm. b) body 3 a 4 zákona o pobytu cizinců. Žalovaný sepsal s žalobkyní za přítomnosti tlumočnicka protokol o výslechu evidovaný pod č. j. KRPA-154479-13/ČJ-2021-000022-SV. Žalobkyně do protokolu uvedla, že se jmenuje Y. C. P. a narodila se dne X na Kubě, jejíž je státním příslušníkem. Do ČR přicestovala v roce 2014 a pobývala zde do roku 2018, kdy odjela do Itálie. Z Itálie ji deportovali a vrátila se zpět do ČR. V roce 2019 byla ještě tři měsíce v Německu, odkud ji poslali zpět do ČR. Doklady jí zabavili v Maďarsku v roce 2014. Nové si dosud nevyřídila, ani o ně nepožádala. Věděla o tom, že je evidována v schengenském informačním systému jako nežádoucí cizinec od 21. 8. 2018 do 31. 5. 2024. Domnívala se však, že je zde legálně, neboť žádala o azyl. O tom, že vůči ní Itálie dne 20. 12. 2019 vydala rozhodnutí o povinnosti opustit území Evropské unie, vůbec nevěděla.

[5] Ke svému pobytu v ČR žalobkyně uvedla, že bydlí v městské části Praha 1 sama v pronajatém bytě, ale ulici si nepamatuje. Příbuzné v ČR nemá a je svobodná a bezdětná. Nemá žádné pracovní povolení a peníze dostává od kamaráda z Kuby, kterému občas pomáhá. Zdravotní pojištění nemá. K možností užití § 123b zákona o pobytu cizinců žalobkyně uvedla, že v ČR nemá žádnou adresu a finanční prostředky na složení finanční záruky. Není jí známa žádná překážka, která by jí bránila ve vycestování. Uvedla, že je

pokračování

naprosto zdravá. Závěrem žalobkyně doplnila, že je transsexuálka a nemůže vycestovat na Kubu, protože by jí za to zavřeli. Cítí se být ženou. Před dvěma měsíci prodělala operaci prsou a má za sebou i operaci pozadí. Od 14 let bere hormony Sipresta.

[6] Žalovaný zhodnotil, že žalobkyně pobývala na území ČR bez platného cestovního dokladu a oprávnění k pobytu nejméně ode dne 16. 6. 2021. Stěžovatelce byl zakázán vstup a pobyt do celého Schengenského prostoru. Žalobkyně ale tento zákaz ignorovala a svévolně přicestovala do ČR. V případě žalobkyně nelze aplikovat zvláštní opatření ve smyslu § 123b zákona o pobytu cizinců. Neskýtá záruku, že bude plnit povinnosti, které jí správní orgán uloží. Z běžné praxe lze předpokládat, že žalobkyně bude předána na Kubu ve stanovené době trvání zajištění. Není zde překážka trvalejší povahy, která by předání bránila. Žalobkyně neuvedla žádné skutečnosti, které by nasvědčovaly tomu, že předání na Kubu nebude možné. Na základě těchto důvodů přistoupil žalovaný k zajištění na dobu 90 dní dle § 124 odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců. Žalobkyni umístili do Zařízení pro zajištění cizinců Bělá-Jezová („ZZC Bělá-Jezová“).

II. Posouzení věci městským soudem

[7] Žalobkyně proti rozhodnutí žalovaného podala žalobu. Městský soud ji zamítl. Podle městského soudu ze skutkových zjištění nevyplývá, že by žalobkyně byla zranitelnou osobou ve smyslu čl. 3 odst. 9 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ze dne 16. prosince 2008 o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí („návratová směrnice“). Sama uvedla, že je naprosto zdravá, ačkoliv mohla poukazovat na různé zdravotní obtíže či omezení v souvislosti s HIV. Nemá navíc zdravotní pojištění, ačkoliv v ČR pobývá od roku 2014, takže se nijak soustavně neléčí. Městský soud rovněž podotknul, že žalobkyni zkontrolovala policejní hlídka v gay klubu v 2:45 hod. se sáčkem kokainu k vlastní potřebě (k čemuž se doznala). To podle městského soudu nesvědčí o nějaké zvláštní péči o vlastní zdraví ani o tom, že by žalobkyně vnímala „*jakékoliv zdravotní omezení ve svých volnočasových aktivitách*“. Podle městského soudu ji nelze považovat za zranitelnou osobu i přes její nákazu virem HIV a probíhající proces změny pohlaví. To, že podstupuje změnu pohlaví, namítala pouze v souvislosti s obavou, že by za to mohla být na Kubě trestána. ZZC Bělá-Jezová je navíc určené pro pobyt zranitelných skupin osob, ve kterém bude mít žalobkyně zajištěnou běžnou zdravotní péči a bude pod stálým dozorem. Na doporučení ošetřujícího lékaře může ZZC Bělá-Jezová žalobkyni zajistit potřebnou péči v kterémkoli specializovaném zdravotnickém zařízení.

[8] Městský soud se dále vyjádřil k alternativním možnostem aplikace zvláštních opatření namísto zajištění. Žalobkyně si nepamatovala adresu svého pobytu a neuvedla, kde by se zdržovala v případě uložení zvláštních opatření podle § 123b odst. 1 písm. a), b) a d) zákona o pobytu cizinců. Zároveň správnímu orgánu sdělila, že nemá žádné peněžní prostředky pro složení finanční záruky podle § 123b odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců. Všemi uvedenými okolnostmi se správní orgán řádně a přezkoumatelně zabýval. Žalobkyni nabízenou alternativu v podobě pobytu v některém z přijímacích středisek městský soud shledal jako nevhodnou. Podle něj se jedná primárně o zařízení, které slouží k ubytování žadatelů o mezinárodní ochranu (mezi ně žalobkyně nepatří). V souladu s českou právní úpravou byla umístěna do ZZC Bělá-Jezová, jež provozuje Správa

uprchlických zařízení Ministerstva vnitra. Té zákon o pobytu cizinců ukládá nutný rozsah služeb, které musí poskytovat umístěným zajištěným osobám. ZCC Bělá-Jezová je také jako jediné uzpůsobeno pro pobyt i tzv. zranitelných osob. Žalobkyně navíc nerespektovala zákaz vstupu a pobytu na území Schengenského prostoru, který jí uložila Italská republika. Podle městského soudu tak existovala důvodná obava ohledně zmaření výkonu správního vyhoštění. Uložení zvláštních opatření by tak nebylo účinné ani dostačující.

[9] Námitku týkající se možných překážek vycestování podle § 179 odst. 1 zákona o pobytu cizinců shledal městský soud jako nedůvodnou. Žalovaný podle něj dostal požadavkům na obsah odůvodnění rozhodnutí o zajištění a dostatečně vysvětlil, proč dobu zajištění stanovil na 90 dní.

[10] K námitce, že výroková část rozhodnutí neobsahuje odkaz na konkrétní ustanovení zákona, městský soud nepřisvědčil. Podstatným právním ustanovením, podle kterého správní orgán rozhodoval, je § 124 odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců. Toto ustanovení výroková část napadeného rozhodnutí obsahuje. Nejedná se o nedostatek, který by založil nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí. Totéž platí i o namítané písařské chybě v podobě záměny Itálie za Polsko v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Městský soud v obecné rovině nezjistil ani žádná pochybení ve vztahu k porušení § 2, 3, 50 odst. 2, 3, 4, § 52 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád.

III. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[11] Proti rozsudku krajského soudu podala žalobkyně (stěžovatelka) kasační stížnost z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní („s. ř. s.“).

[12] V ní nejprve namítá, že žalovaný a městský soud nezohlednili při zákonnosti a přiměřenosti zajištění její zranitelnost. Ta vyplývá z její identity jako transgender osoby v procesu změny pohlaví a z jejího zdravotního stavu jako osoby HIV pozitivní. Má specifické potřeby např. v oblasti přístupu ke zdravotní péči a bezpečí v detenčním středisku. Stěžovatelka od 14 let bere hormonální léky a prodělala operaci prsou a pozadí. Zranitelnost stěžovatelky není v rozhodnutí vůbec reflektována. V ZCC Bělá-Jezová jí poskytují pouze neodkladnou zdravotní péči, pokud jde o onemocnění HIV. Neposkytují jí péči ve vztahu k probíhajícímu procesu změny pohlaví. Podle stěžovatelky je třeba na postavení zranitelných osob analogicky aplikovat zákon o azylu. Zákon o azylu řadí mezi zranitelné osoby i ty s vážným onemocněním, což HIV nepochybně je. Městský soud podle stěžovatelky neporozuměl přístupu ke zranitelným osobám. Zranitelné osoby totiž ani nemusí vědět o své zranitelnosti, nebo na svou zranitelnost nechtějí poukazovat. Případ stěžovatelky je citlivý. Aby soud mohl dospět k závěru, zda je nebo není zranitelnou osobou, měl nařídít jednání z důvodu nezbytnosti dle § 172 odst. 2, věty druhé zákona o pobytu cizinců a stěžovatelku vyslechnout.

[13] Stěžovatelka dále namítá, že v úvahu přicházela alternativní opatření, která by byla více přiměřená její situaci. Správní orgán ani městský soud je ale nevzaly v potaz. Ustanovení § 123b zákona o pobytu cizinců přitom umožňuje přijetí mírnějších opatření,

pokračování

kterými by mělo být možné dosáhnout stejného účelu. Správní orgán jí mohl v první řadě uložit opatření dle § 123 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců. Bylo zřejmé, že stěžovatelka měla zajištěné ubytování. S ohledem na dobu trvání úkonů řízení si stěžovatelka nemohla pro únavu vzpomenout na přesnou adresu. Policejnímu orgánu však sdělila, že bydlí sama v pronajatém bytě v Praze 1. Žalovaný mohl bydliště stěžovatelky ověřit například tak, že by ji doprovodil a požádal ji, aby označila místo, kde bydlí. Na místě pak mohl zkoumat, zda má stěžovatelka označenou domovní schránku a zvonek, jakož i zda v objektu skutečně přebývá (např. kontaktováním sousedů, či majitelky bytu). Správní orgán zacházel se stěžovatelkou tak, jako by na území ČR žádnou hlášenou adresu pobytu neměla. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 5. 2020, č. j. 7 Azs 417/2019 - 60, vyplývá, že žalovaný rovněž mohl využít opatření dle § 123b odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců a uložit stěžovatelce povinnost zdržovat se v jednom z přijímacích či pobytových středisek. Tím by byla zajištěna dostupnost stěžovatelky pro další kroky v řízení.

[14] Stěžovatelka dále namítá, že správní orgán a městský soud nezohlednily překážky pro vycestování. Stěžovatelka má důvodné obavy z navrácení do země původu. Na Kubě jí jako HIV pozitivní trans ženě hrozí zacházení dosahující mimořádného stupně závažnosti v rozporu s čl. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv („Úmluva“). Již během správního řízení sdělila, že by jí na Kubě jako trans osobě hrozilo vězení. Na trans ženy jsou pravidelně pořádány policejní razie. Na služebnách jim policie vyhrožuje, aby se neoblékaly jako ženy. V některých případech je policie může zařadit na seznam osob vykazujících „protispolečenské chování“. Takto klasifikované osoby jsou pak považovány za osoby, které mohou mít blízko k páčání trestných činů. Tyto osoby pak mohou být v určitých případech umístěny na určené pracoviště nebo studijní místo pro kontrolu jejich dalšího chování. Žalovaný a městský soud také neposuzovali, zda bude pro stěžovatelku dostupná specifická lékařská pomoc v případě návratu.

[15] Stěžovatelka rovněž namítá, že zajištění v délce 90 dnů ji zbavuje práva na soudní přezkum v rozumných časových intervalech. Výrok o délce zajištění navíc neobsahuje zákonné ustanovení a jeho odůvodnění je zmatečné. Nakonec stěžovatelka poukazuje na další aspekty rozhodnutí o zajištění, které jsou podle ní zmatečné a vedou k jeho nepřezkoumatelnosti. Žalovaný podle ní neprovedl řádné a individuální posouzení její situace.

[16] Žalovaný se k podané kasační stížnosti nevyjádřil.

IV. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[17] Kasační stížnost je včasná, podaná osobou k tomu oprávněnou, zastoupenou advokátem, a přípustná. Důvodnost kasační stížnosti soud posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[18] Kasační stížnost je důvodná.

a) *K postavení stěžovatelky jako zranitelné osoby a posouzení zranitelnosti městským soudem*

[19] Stěžovatelka namítá, že žalovaný při rozhodování nezohlednil, že je zranitelnou osobou. Nesouhlasí také s posouzením její zranitelnosti městským soudem. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že námitka stěžovatelky je důvodná.

[20] Zákon o pobytu cizinců postavení zranitelných osob neupravuje. Zajištění za účelem správního vyhoštění ale spadá do rozsahu návratové směrnice. Podle čl. 16 odst. 3 návratové směrnice je při zajištění třeba věnovat zvláštní pozornost postavení zranitelných osob. Čl. 16 má přímý účinek (rozsudek Soudního dvora EU ze dne 28. 4. 2011, *El Dridi*, C-61/11 PPU; rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 11. 2019, č. j. 6 Azs 170/2019 - 50). Zranitelné osoby vymezuje čl. 3 odst. 9 návratové směrnice jako: nezletilé osoby, nezletilé osoby bez doprovodu, zdravotně postižené osoby, starší lidé, těhotné ženy, rodiče samoživitelé s nezletilými dětmi a osoby, které byly mučeny, znásilněny nebo vystaveny jiné závažné formě psychického, fyzického nebo sexuálního násilí.

[21] Na rozdíl od čl. 21 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/33/EU ze dne 26. června 2013, kterou se stanoví normy pro přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu („přijímací směrnice“), je definice v návratové směrnici vypracována jako taxativní výčet. Nicméně podle doporučení Komise (EU) 2017/2338 ze dne 16. listopadu 2017 o zavedení společné „příručky k navracení osob“, kterou mají příslušné orgány členských států používat při plnění úkolů souvisejících s navracením osob: *„nutnost věnovat v rámci navracení zvláštní pozornost situaci zranitelných osob a jejich konkrétním potřebám není omezena na kategorie zranitelných osob výslovně vyjmenované v čl. 3 bodě 9. Komise členským státům naopak doporučuje, „aby věnovaly pozornost i jiným případům zvláštní zranitelnosti, jako jsou případy uvedené v acquis v oblasti azylu: oběti obchodování s lidmi nebo oběti ženské obrázky, osoby trpící závažnou chorobou nebo osoby s duševní poruchou“.*

[22] Z ustálené judikatury k požadavkům jednotného použití unijního práva a zásady rovnosti vyplývá, že znění ustanovení unijního práva, které výslovně neodkazuje na právo členských států za účelem vymezení svého smyslu a dosahu, musí být zpravidla vykládáno v celé Unii autonomním a jednotným způsobem, přičemž tento výklad je třeba hledat s přihlédnutím nejen ke znění tohoto ustanovení, ale i ke kontextu ustanovení a k cíli sledovanému dotčenou právní úpravou (v tomto smyslu viz rozsudek Soudního dvora EU ze dne 2. 4. 2009 ve věci C-523/07, *A*, bod 34). S pojmem zranitelných osob pracuje i přijímací směrnice. Ta v čl. 21 obsahuje demonstrativní výčet zranitelných osob, který zahrnuje i osoby trpící závažnou chorobou. Přijímací směrnice umožňuje detenci žadatelů o mezinárodní ochranu. Lze si představit situaci, při které nebude žadatel o azyl umístěn do detence pro svou zranitelnost, která bude spočívat v tom, že trpí závažnou chorobou. Při řízení o vyhoštění by ale již za zranitelnou osobu najednou považován nebyl, protože závažná choroba není v uzavřeném výčtu čl. 3 odst. 9 návratové směrnice a došlo by k jeho umístění do detence bez jakékoliv reflexe jeho zdravotního stavu. Přitom by se stále jednalo o stejnou osobu se stejnými (ne-li závažnějšími) zdravotními problémy. Tento výklad je dle Nejvyššího správního soudu neudržitelný.

pokračování

[23] Z čl. 3 Úmluvy plyne státu povinnost zajistit, aby osoba byla zadržována v podmínkách, které respektují lidskou důstojnost. S detencí je nevyhnutelně spojená určitá míra utrpení. Způsob, kterým stát vykonává zajištění, by ale neměl zajištěnou osobu vystavovat tísní nebo strádání v intenzitě, která by tuto nevyhnutelnou míru přesahovala [*Aden Ahmed proti Maltě*, rozsudek Evropského soudu pro lidská práva („ESLP“) ze dne 9. 12. 2013, č. stížnosti 55352/12, odst. 86]. S ohledem na obecný a absolutní zákaz mučení a krutého, nelidského nebo ponižujícího zacházení je tedy třeba posoudit, zda podmínky detence s přihlédnutím ke specifické situaci každého zajištěného cizince, této úrovně špatného zacházení nedosahují (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 11. 2019, č. j. 6 Azs 170/2019 - 50, odst. 37).

[24] Aby stát dostál svým povinnostem vyplývajícím z čl. 3 Úmluvy, musí jeho správní orgány při rozhodování o zajištění věnovat pozornost tomu, zda nejednají se zranitelnou osobou. Nemohou přitom vycházet pouze z výčtu zranitelných osob, který je uveden v čl. 3 odst. 9 návratové směrnice. Pokud by tomu tak bylo, nemohly by hodnotit specifickou situaci každého zajišťovaného cizince. To by v některých případech mohlo vést k tomu, že vydají rozhodnutí o zajištění vůči osobě, pro kterou bude detence představovat špatné zacházení ve smyslu čl. 3 Úmluvy. V extrémních případech může totiž porušení čl. 3 Úmluvy vyvolat i samotná detence, a to tehdy, není-li zdravotní stav osoby slučitelný se zbavením osobní svobody (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 11. 2019, č. j. 6 Azs 170/2019 - 50, odst. 39). V tomto kontextu Nejvyšší správní soud upozorňuje na již citovaný rozsudek *Aden Ahmed proti Maltě*, který se týkal zajištění pro účely vyhoštění. V něm přispěla ke konstatování porušení čl. 3 Úmluvy skutečnost, že ESLP stěžovatelku považoval za zranitelnou osobu, mimo jiné, kvůli jejímu křehkému zdraví, neboť trpěla nespavostí, opakujícími se fyzickými bolestmi a epizodami deprese. Podle ESLP proto byla pro stěžovatelku vzhledem k jejímu zdravotnímu stavu kromě odpovídajícího prostředí zásadně důležitá také vhodná a pestrá strava. Vláda však nepředložila žádné důkazy o tom, že poskytovaná strava byla v rozhodné době přiměřená (odst. 97 zmíněného rozsudku).

[25] Při rozhodování o zajištění tedy musí správní orgán posoudit, zda nejedná se zranitelnou osobou. K tomu by měl dojít na základě informací, které má v době rozhodování k dispozici. Pokud se správní orgán během řízení dozví, že jedná s osobou, která trpí vážnou nemocí, měl by danou informaci vnímat jako „výstražnou červenou kontrolku“ s nápisem: potenciálně zranitelná osoba. Zranitelnost osoby sama o sobě nevylučuje možnost jejího zajištění za účelem správního vyhoštění (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 2. 2022, č. j. 2 Azs 235/2021 - 54, odst. 20). Představuje ale významnou skutečnost, která má vliv na posouzení, zda existuje vhodnější alternativa k zajištění (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 5. 2020, č. j. 7 Azs 417/2019 - 6, odst. 28). V případech, kde z dostupných informací vyplývá, že by se mohlo jednat o zranitelnou osobu, se správní orgán musí v rozhodnutí vypořádat s tím, zda se o zranitelnou osobu skutečně jedná, nebo ne.

[26] Městský soud namítal, že stěžovatelka uplatňovala fakt, že podstupuje změnu pohlaví, pouze ve vztahu k obavám z návratu do země původu. Námitku, že je zranitelnou osobou, navíc uplatnila až v žalobě. Kontext, ve kterém stěžovatelka určité okolnosti

předestřela, je ale pro posouzení její možné zranitelnosti nepodstatný. Rovněž je nepodstatné, zda stěžovatelka výslovně uplatňovala námitku, že je zranitelnou osobou až v žalobě. Správní orgán se totiž musí otázkou zranitelnosti zajišťované osoby zabývat z úřední povinnosti, a to zejména tehdy, pokud má k dispozici relevantní informace (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 5. 2020, č. j. 7 Azs 417/2019 - 60, odst. 25). Podstatné je tedy to, zda žalovaný v rozhodné době věděl o skutečnostech, které ho měly vést k úvaze o tom, zda je stěžovatelka zranitelnou osobou.

[27] Žalovaný v době rozhodování věděl, že stěžovatelka je HIV pozitivní. Je obecně známo, že HIV je vážná a zpravidla nevyléčitelná letální nemoc. Jedná se o závažnou chorobu. Při absenci léčby dochází ke zhoršování zdravotního stavu, jehož degradace vede až ke smrti. Stěžovatelka byla navíc v době rozhodování o zajištění 2 měsíce po operaci prsou pro účely probíhajícího procesu změny pohlaví. Pro tento účel užívá i hormony. Tyto skutečnosti bez dalšího měly žalovaného vést k závěru o možné zranitelnosti stěžovatelky. Čl. 3 Úmluvy ukládá státům povinnost chránit fyzickou i psychickou integritu osoby zbavené svobody, což zahrnuje i poskytování potřebné zdravotní péče (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 11. 2019, č. j. 6 Azs 170/2019 - 50, odst. 39). Čl. 16 odst. 3 návratové směrnice stanoví, že v případě zajištění se zvláštní pozornost věnuje postavení zranitelných osob. Poskytuje se neodkladná zdravotní péče a základní léčba. Žalovaný měl tedy povinnost vzít v potaz zdravotní stav stěžovatelky a posoudit, zda není zranitelnou osobou. Zejména se měl zaměřit na dostupnou zdravotní péči v ZCC Bělá-Jezová, jaké podmínky v zařízení panují a jaký mohou mít vliv na zdravotní stav stěžovatelky (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 2. 2019, č. j. 10 Azs 280/2017 - 33, odst. 14). Věrohodným podkladem ke zjištění zdravotního stavu pro účely posouzení kritérií zranitelnosti je odborné lékařské posouzení (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 4. 2020, č. j. 10 Azs 39/2020 - 1, odst. 12). Žalovaný mohl zajistit zdravotní kontrolu stěžovatelky jako potenciálně zranitelné osoby a teprve po zjištění, že její zdravotní stav zajištění nebrání, přistoupit k rozhodnutí o jejím zajištění (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 11. 2017, č. j. 5 Azs 223/2017 - 27, odst. 25). Ze správního spisu se ale podává, že žalovaný se možnou zranitelností stěžovatelky vůbec nezabýval.

[28] Městský soud možnou zranitelnost stěžovatelky sice posuzoval, ale jeho hodnocení je problematické. Sarkastická poznámka městského soudu *ad hominem* ohledně „volnočasových aktivit“ stěžovatelky (jak městský soud nazývá skutečnost, že k zadržení stěžovatelky došlo v 2:45 hod. v gay klubu a že při sobě měla sáček kokainu) totiž není relevantní pro zhodnocení, zda stěžovatelka je nebo není zranitelnou osobou. Nejvyšší správní soud rovněž podotýká, že ze správního spisu nevyplývá, že by se stěžovatelka doznala k tomu, že sáček kokainu měla pro vlastní potřebu, jak tvrdí městský soud. V protokolu o výslechu účastníka správního řízení na otázku, zda užívá návykové látky, odpovídá záporně. Závěr městského soudu o tom, že stěžovatelka se neléčí, protože nemá zdravotní pojištění, není rovněž ničím podložen. Samotná skutečnost, že nemá zdravotní pojištění, totiž automaticky neznamená, že se nijak neléčí. Žalovaný ani městský soud se stěžovatelky na její léčebný režim vůbec neptali. Zranitelná osoba navíc nepřestává být zranitelnou v závislosti na tom, do jaké míry se léčí nebo neléčí. Městský soud namítal, že stěžovatelka uvedla, že je naprosto zdravá. To ale přímo kontrastuje s její HIV diagnózou. Zranitelné osoby navíc ani nemusí vědět o své zranitelnosti, nebo na svou

pokračování

zranitelnost nechtějí poukazovat. O to důležitější je úloha správních orgánů a soudů při identifikaci zranitelných osob. Pokud mají k dispozici informace, které jsou relevantní pro možný závěr o zranitelnosti určité osoby, musí se jimi zabývat. Jenom tak totiž mohou svůj přístup k jednotlivým zranitelným osobám přizpůsobit s ohledem na jejich speciální potřeby.

[29] Městský soud uvedl, že ZZC Bělá - Jezová je objekt určený právě pro pobyt zranitelných skupin osob, ve kterém bude mít stěžovatelka zajištěnou běžnou zdravotní péči i s ohledem na deklarované onemocnění virem HIV. Zároveň podle městského soudu bude pod stálým dozorem a na případné doporučení ošetřujícího lékaře je uvedené zařízení schopno zajistit potřebnou péči v kterémkoli specializovaném zdravotnickém zařízení. V úvaze městského soudu ale kompletně absentuje posouzení dostupnosti zdravotních služeb v souvislosti s probíhajícím procesem změny pohlaví stěžovatelky. Nejvyššímu správnímu soudu nepřísluší posuzovat, jak HIV pozitivní status stěžovatelky spojený s procesem změny pohlaví a užíváním hormonů může ovlivnit její zdraví ve vztahu k detenci. K tomu měl ale žalovanému posloužit lékařský posudek, který by tyto relevantní informace ve vzájemné souvislosti zhodnotil a detenci buď schválil, nebo vyloučil i s ohledem na dostupnost léků nutných pro léčbu HIV a pro proces změny pohlaví. S ohledem na to, že žalovaný zdravotní stav stěžovatelky při rozhodování o zajištění vůbec nevzal v potaz, zatížil své rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti. Tuto vadu pak nezhojil ani městský soud, neboť chybně právně posoudil institut zranitelnosti.

b) K využití alternativ k zajištění

[30] Podle stěžovatelky žalovaný a městský soud nevzali dostatečně v úvahu možné uložení alternativních opatření podle § 123b zákona o pobytu cizinců.

[31] V případě stěžovatelky žalovaný vyloučil možnost uložení zvláštních opatření proto, že je nepovažoval za účelná. Své stanovisko založil primárně na nedostatku důvěry ve stěžovatelku s ohledem na předcházející porušení právních předpisů. Poukázal na to, že stěžovatelka pobývala v ČR bez platných dokladů či víza. Nemá majetek ani prostředky na složení finanční záruky k pobytu na území či k vycestování a nemá zajištěno ubytování.

[32] Stěžovatelka navrhla dvě možné alternativy: § 123b odst. 1 písm. a) a §123 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců. K využití alternativy uvedené v § 123b odst. 1 písm. a) stěžovatelka sice při výslechu uvedla, že v ČR kontaktní adresu nemá, nicméně žalovanému rovněž sdělila, že si v Praze 1 sama najímá byt. V takovém případě by se dalo očekávat, že žalovaný se pokusí tato protichůdná tvrzení vyjasnit. Nicméně tak neučinil. Soudu rovněž není jasné, jak žalovaný došel k závěru, že stěžovatelka nedisponuje nájemní smlouvou. Z protokolu o výslechu ani odjinud ze správního spisu nevyplývá, že by se žalovaný na existenci nájemní smlouvy stěžovatelky dotazoval. Rovněž nelze přehlédnout okolnosti, které vedly k výslechu stěžovatelky. Kontrola stěžovatelky v CLUB Drake's proběhla dne 16. 6. v 2:45 hod ráno, v čase 3:15 byla zajištěna. Následně ji policejní hlídka převezla na OCP Praha 4. V čase 5:45 byla převezena na MOP Smíchov, neboť se u ní našla cizí platební karta. V 10:25 se podařilo kontaktovat majitelku karty, která potvrdila, že ji stěžovatelka využívala s jejím vědomím. Ve 13:00 byla stěžovatelka

opět předána z MOP Smíchov na OCP Praha 4. Tam nejprve podala vysvětlení, které trvalo do 16:30 hodin (není jasné, jak dlouhá byla pauza mezi příjezdem a započítáním podání vysvětlení). Následně došlo i k výsledku, který skončil v 18:40 (není jasné, jak dlouhá byla pauza mezi vysvětlením a výsledkem). Stěžovatelka tedy byla asi 15 hodin převážena z různých služeben a podrobena prohlídce a podání vysvětlení, než došlo k jejímu výsledku. Ze správního spisu není jasné, zda během celého dne měla mezi jednotlivými úkony delší čas k odpočinku. Je proto pochopitelné, že při výsledku mohla uvádět nesrovnalosti. Bylo ale úkolem žalovaného tyto nesrovnalosti prostřednictvím dalších otázek vyjasnit. Pokud žalovaný nevyužil zvláštní opatření dle § 123b odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců s odůvodněním, že stěžovatelka nemá v ČR žádnou kontaktní adresu, pak jeho závěr nenachází dostatečnou oporu ve spisovém materiálu. Žalovaný tak nezjistil skutkový stav v zákonem požadované kvalitě, a nemohl proto dospět k závěru, že stěžovatelka kontaktní adresu skutečně nemá.

[33] Možnost využití zvláštního opatření dle § 123b odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců žalovaný pominul. Podle městského soudu bylo umístění do ZCC Bělá-Jezová správnou volbou. Soud ale již dříve uvedl (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 5. 2020, č. j. 7 Azs 417/2019 - 60) že zvláštní opatření § 123b odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců zákonodárce zavedl pro případy, kde by pobyt v zařízení pro zajištění cizinců představoval nadmíru přísné opatření, a to především v případě zranitelných osob. Jeden ze způsobů využití § 123 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců spočívá v uložení povinnosti zdržovat se ve vhodném přijímacím či pobytovém středisku a být ve stanovené době přítomen za účelem provedení pobytové kontroly. Nejvyšší správní soud ve výše zmíněném rozsudku konstatoval, že v úvahu přichází například Přijímací středisko Zastávka u Brna. To dle veřejně dostupných informací poskytuje ubytování, stravu, základní hygienické potřeby a lékařskou péči. Jsou zde k dispozici sociální a psychologické služby a volnočasové aktivity. Současně není možné přijímací středisko zcela volně opustit. Tím lze naplnit zájem na ochraně veřejného pořádku a tedy i účel zajištění (odst. 34 zmíněného rozsudku). Argumentace městského soudu, že ZCC Bělá-Jezová je jako jediné uzpůsobeno pro zranitelné osoby, pak nejenže neodpovídá skutečnému stavu, ale navíc jde i nepřímou proti vlastnímu odůvodnění městského soudu. Ten totiž zranitelnost stěžovatelky vyloučil. Skutečnost, že ZCC Bělá-Jezová je uzpůsobeno pro zranitelné osoby, navíc neznamená, že zajištění představuje přiměřené opatření. Žalovaný ani městský soud nevzali v potaz, že by stěžovatelka mohla být zranitelnou osobou, což by mělo vliv na posouzení možného využití zvláštních opatření namísto zajištění, a nedostatečně posoudili otázku alternativ k zajištění.

c) K zohlednění překážek k vycestování

[34] Stěžovatelka namítla, že žalovaný ani městský soud nezohlednili překážky pro vycestování. Městský soud citoval judikaturu Nejvyššího správního soudu, která vymezuje požadavky na obsah rozhodnutí o zajištění ve vztahu k překážkám k vycestování. Z té vyplývá, že součástí odůvodnění rozhodnutí o zajištění musí být úvaha o tom, zda je možné rozhodnout o správním vyhoštění cizince a vykonat toto rozhodnutí (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 4. 2009, č. j. 1 As 12/2009 - 61). Specificky by se správní orgán měl zabývat možnými překážkami správního vyhoštění, a to v případech, kdy jsou tyto překážky „v době rozhodování o zajištění známy

pokračování

nebo v řízení vyšly najevo. V takové situaci je povinen možné překážky před rozhodnutím o zajištění cizince předběžně posoudit a učinit si úsudek o tom, zda je správní vyhoštění, vycestování nebo předání cizince alespoň potenciálně možné. O zajištění cizince nelze rozhodnout, pokud zákonný účel omezení osobní svobody cizince nebude pravděpodobně možné uskutečnit. Správní orgán je naopak povinen v takovém případě cizince neprodleně propustit na svobodu“ (usnesení rozšířeného senátu ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010 - 150, č. 2524/2012 Sb. NSS). Městský soud na základě této judikatury dochází k závěru, že žalovaný požadavkům na obsah rozhodnutí dostal. Podle Nejvyššího správního soudu je ale nutné tento závěr korigovat.

[35] Z rozhodnutí žalovaného se podává, že stěžovatelka neuvedla žádné skutečnosti, které by nasvědčovaly tomu, že předání na Kubu nebude možné. V protokolu o výslechu ale stěžovatelka uvádí, že nemůže vycestovat na Kubu, protože by ji tam zavřeli kvůli tomu, že je transsexuálka. Nejvyšší správní soud si je vědom toho, že v protokolu o výslechu stěžovatelka na otázku, zda je jí známa nějaká překážka či důvod, který by jí znemožnil vycestování z ČR, odpovídá, že žádnou překážku nezná. Nicméně na protokol o výslechu je nutné pohlížet jako na celek. Při otázce, zda chce doplnit výpověď, stěžovatelka jasně uvádí možnou překážku vycestování v podobě potenciálního pronásledování, protože je trans ženou. Žalovanému navíc bylo známo, že stěžovatelka je HIV pozitivní. Žalovaný tyto skutečnosti v rozhodnutí nezohlednil. Ve stejný den, kdy žalovaný vydal rozhodnutí o zajištění (17. 7. 2021) vydal i rozhodnutí o správním vyhoštění s č. j. KRPA-154479-21/ČJ-2021-000022-ZSV, ke kterému si vyžádal stanovisko k možnosti vycestování stěžovatelky (č. j. KRPA-154479/ČJ-2021-000022-SV). Závazné stanovisko hodnotí vycestování stěžovatelky jako možné. Nicméně žalovaný na toto stanovisko v rozhodnutí o zajištění vůbec neodkazuje. Naopak tvrdí, že stěžovatelka žádné překážky pro vycestování neuvedla. I z tohoto důvodu tedy rozhodnutí žalovaného trpí nepřezkoumatelností. Nepřezkoumatelný je v této části i rozsudek městského soudu. Ten nejprve cituje výše citované usnesení rozšířeného senátu ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010 - 150. Následně pak pouze obecně odkazuje na strany 7-8 rozhodnutí žalovaného a konstatuje, že požadavkům na odůvodnění dostal. Není přitom jasné, z jaké specifické části rozhodnutí městský soud k tomuto závěru dochází. Žalovaný pouze konstatoval, že stěžovatelka žádné překážky k vycestování neuvedla. To Nejvyšší správní soud ale vyvrátil. I rozsudek městského soudu tedy trpí vadou nepřezkoumatelnosti.

d) K nepřiměřeně dlouhému zajištění a s tím spojenou absencí soudního přezkumu

[36] Stěžovatelka v kasační stížnosti napadá aktuální úpravu § 129a odst. 3 zákona o pobytu cizinců. Uvádí, že zajištění v délce 90 dnů ji zbavuje práva na soudní přezkum v rozumných časových intervalech. Stejnou námitkou se Nejvyšší správní soud již dříve zabýval a uvedl, že dané ustanovení „zamezuje zajištěnému cizinci přístup k efektivnímu soudnímu přezkumu omezení jeho osobní svobody a je v rozporu s právem na osobní svobodu dle čl. 8 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“), právem na soudní ochranu dle čl. 36 Listiny, právem na přezkum zákonnosti zbavení osobní svobody dle čl. 5 odst. 4 Úmluvy a právem na osobní svobodu dle čl. 9 odst. 1 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 11. 2019, č. j. 6 Azs 170/2019 - 50, odst. 29). Z citovaného rozsudku zároveň vyplývá, že před Ústavním soudem nyní probíhá řízení o návrhu na zrušení § 129a odst. 3 zákona

o pobytu cizinců (řízení je vedeno pod sp. zn. Pl. ÚS 12/19; o návrhu zatím nebylo rozhodnuto). Tato skutečnost však nemůže přímo ovlivnit rozhodnutí o kasační stížnosti ve věci prvotního rozhodnutí o zajištění stěžovatelky, tedy zákonnost počátečního zbavení osobní svobody stěžovatelky. Aplikace ustanovení, které upravují běh lhůt pro následný přezkum zákonnosti zajištění, zde totiž nepřipadá v úvahu. Ze stejného důvodu by se Nejvyšší správní soud nemohl na Ústavní soud obrátit s návrhem na zrušení § 129a odst. 3 zákona o pobytu cizinců. Není tak ani na místě přerušit řízení podle § 48 odst. 3 písm. d) s. ř. s. a vyčkávat na rozhodnutí Ústavního soudu ve věci Pl. ÚS 12/19 (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 11. 2019, č. j. 6 Azs 170/2019 - 50, odst. 30).

e) K dalším námitkám stěžovatelky

[37] S dalšími námitkami stěžovatelky (výše shrnuté v odst. 15) se již dostatečně vypořádal městský soud v odst. 40-41 napadeného rozsudku. Nejvyšší správní soud tak nepovažuje za nutné tyto námitky šířeji rozebírat.

f) Shrnutí

[38] Žalovaný se měl z úřední povinnosti zabývat postavením stěžovatelky jako zranitelné osoby, neboť mu během výslechu sdělila relevantní informace. Specificky se jednalo o její HIV pozitivní status a skutečnost, že je transgender osobou v procesu změny pohlaví. Žalovaný měl následně posoudit, zda možná zranitelnost stěžovatelky neodůvodňuje uložení zvláštních opatření dle § 123 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Navíc s dostatečnou jistotou nepotvrdil, že stěžovatelka neměla v ČR kontaktní adresu pro účely využití alternativního opatření dle § 123b odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, přestože protokol o výslechu obsahoval zjevné rozpory ohledně této otázky. Žalovaný zároveň nezohlednil možnost umístění stěžovatelky do přijímacího či pobytového střediska, přestože Nejvyšší správní soud již dříve konstatoval, že se jedná o alternativu k zajištění pro zranitelné osoby podle § 123b odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců. Tato pochybení vedla k tomu, že žalovaný zatížil rozhodnutí o zajištění nepřezkoumatelností a vadami s vlivem na jeho zákonnost. Městský soud se pak dopustil nesprávného právního posouzení v souvislosti se zranitelností stěžovatelky a zcela zbytečných „morálních pouček“ *ad hominem*, zároveň je část jeho rozhodnutí nepřezkoumatelná.

V. Závěr a náklady řízení

[39] Ve světle všech shora uvedených skutečností Nejvyšší správní soud uzavírá, že shledal kasační stížnost důvodnou, a proto v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil rozsudek Městského soudu v Praze (výrok I.).

[40] Zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu, a pokud již v řízení před krajským soudem byly pro takový postup důvody, současně se zrušením rozhodnutí krajského soudu může sám podle povahy věci rozhodnout o zrušení rozhodnutí správního orgánu (§ 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s.). V dané věci by městský soud v souladu s vysloveným závazným právním názorem neměl jinou možnost, vzhledem ke zjištěným vadám správního rozhodnutí, než rozhodnutí žalovaného zrušit. Nejvyšší správní soud proto

pokračování

v souladu s § 110 odst. 2 písm. a) ve spojení s § 78 odst. 1 a 4 s. ř. s. rozhodl tak, že sám rozhodnutí žalované zrušil (výrok II.).

[41] Nejvyšší správní soud však současně nevyslovil, že se žalovanému věc vrací k dalšímu řízení. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 11. 2012, č. j. 9 As 111/2012 - 34, č. 2757/2013 Sb. NSS, totiž platí, že „po zrušení rozhodnutí žalovaného o zajištění stěžovatele je nutno na toto rozhodnutí nahlížet, jako kdyby vůbec nebylo vydáno. Neexistuje tak řízení, v němž by mělo být pokračováno, protože podle § 124 odst. 2 zákona o pobytu cizinců je vydání rozhodnutí o zajištění cizince za účelem správního vyhoštění prvním úkonem v řízení. Je-li tedy tento úkon ve formě rozhodnutí zrušen, neznamená to současně, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení, jak je ve správním soudnictví obvyklé (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). Naopak to z povahy věci, která je značně specifická a vyžaduje urychlené vyřízení, znamená ukončení řízení před správním orgánem, aniž by se tím jakkoli zasahovalo do jeho pravomoci, která byla vyčerpána vydáním původního rozhodnutí“. Jelikož i v této věci Nejvyšší správní soud zrušil rozhodnutí o zajištění za účelem správního vyhoštění, které je prvním úkonem v řízení, neexistuje dále řízení, v němž by mělo a mohlo být pokračováno. Proto nebylo možné věc žalovanému vrátit k dalšímu řízení.

[42] V případě, že Nejvyšší správní soud zruší rozsudek krajského soudu a současně zruší i rozhodnutí žalovaného správního orgánu podle ustanovení § 110 odst. 2 s. ř. s., je povinen rozhodnout kromě nákladů řízení o kasační stížnosti i o nákladech řízení, které předcházelo zrušenému rozhodnutí krajského soudu (viz ustanovení § 110 odst. 3 věty druhé s. ř. s.). V nyní projednávané věci stěžovatelka kasační stížností napadla pouze výrok I. rozsudku městského soudu, kterým byla její žaloba zamítnuta. Nicméně výrok II. o nákladech řízení je závislý právě na úspěchu žaloby, a proto musel Nejvyšší správní soud v souladu s § 109 odst. 3 části za středníkem s. ř. s. zrušit i výrok II. rozsudku městského soudu a rozhodnout kromě nákladů řízení o kasační stížnosti i o nákladech řízení o žalobě, které předcházelo zrušenému rozhodnutí krajského soudu (viz § 110 odst. 3 věty druhé s. ř. s.). Náklady řízení tvoří v tomto případě jeden celek a Nejvyšší správní soud tak rozhodl o jejich náhradě výrokem vycházejícím z § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka byla na základě rozsudku Nejvyššího správního soudu ve věci úspěšná. Z obsahu soudních spisů je však patrné, že stěžovatelce žádné náklady nevznikly. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že jí náhradu nákladů řízení nepřiznal (výrok III.).

[43] V řízení o žalobě byla stěžovatelka zastoupena Organizací pro pomoc uprchlíkům, která právo na odměnu za zastupování nemá, neboť nevykonává specializované právní poradenství podle zvláštních zákonů ve smyslu § 35 odst. 2 s. ř. s. V řízení o kasační stížnosti byla stěžovatelka zastoupena advokátem na základě usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 8. 2021, č. j. 1 Azs 218/2021 - 27. Podle § 35 odst. 10 ve spojení s § 120 s. ř. s. hradí zástupci stěžovatele, který byl soudem ustanoven k ochraně jeho práv, hotové výdaje a odměnu za zastupování stát. Ustanovený advokát JUDr. Maroš Matiaško, LL. M. učinil dva úkony právní služby ve smyslu § 11 odst. 1 písm. b) a d) advokátního tarifu (příprava a převzetí zastoupení, doplnění kasační stížnosti). Za každý tento úkon náleží jmenovanému mimosmluvní odměna ve výši 3.100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5. advokátního tarifu], a dále 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů [§ 13 odst. 4 advokátního tarifu], celkem tedy 6.800 Kč. Vzhledem k tomu, že ustanovený advokát doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty, musí být tato odměna a náhrada

hotových výdajů dle § 35 odst. 10 s. ř. s. navýšena o částku odpovídající DPH 21 %. Celkem mu tedy bude z účtu Nejvyššího správního soudu vyplacena částka 8.228 Kč, a to do 30 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku (výrok IV.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. srpna 2022

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu